

Groteszk

Mentem a kávéház tükrös éjjelébe,
százezer tükör közt s hirtelen megálltam.
Hirtelen megálltam s ingadozva, félve
a tükrös zűrzavarban észrevettem árnyam.
És egyszerre félttem a zavart gomolyban
és egyszerre furcsán ferdült légbe minden.
Egypár lámpa lengett kancsal, gyenge színben.
S én már messze voltam, jaj de messze voltam.

Jaj de messze voltam. Messze éltemtül,
pálmaligetemtől, ahol bú és hír nő.
S messze már mint álom, a ködön keresztül,
oly magasan trónolt a kevély kaszírnök,
mint Egyiptom álma, holt hercegekisasszony,
a színes palackok csillagkoszorúján,
úgy bámulta búsan búcsu-könnyes arcom,
altatgatva búját a szelíd hajú lány.

Már nem tudtam állni, csak repülni, szállni
és éreztem, éj van, aminő sosem volt.
Fönn a menny ívén is lámpa lángja, nem hold
és bolyongtam, mint egy bujdosó királyfi,
bujdosó királyfi, csendes éji herceg,
aki minden kedves kincsét elvetette
s mostan a szemére könnyek permeteznek
és csak nézni tud már s bámul-bámul egyre.

A gránitkövön künn fekete vonalban
elszántan ballagtak hangos éji züllők
s mint a vízi árnyak, himbálóztak halkan
lusta bérkocsiknak árnyai, a küllők.
Hullámlott az élet lassan imbolyogva,
álmatlan merengve a nap tovatűntén
s némán nézegette az éj árnyas tükrén
bársonyos ruháját a nehéz gyászpompa.

S néha mint a felhők s néha mint a hollók,
hollók, éji hollók, pár leány beszállott,
kócos kis koboldok, sírók és mosolygók –
festett ajkú, árva, sirató leányok.
Tízezer leány, vagy százezer, ki tudja?
Kik féltek a hajnal hervadás-szagától,
most bejöttek – éj volt fejükön a fátyol –
és keresztet írtak rám s a zárt kapukra.

Még eszembe tévedt egy-egy régi álom,
s integetve jött egy régi-régi gyermek.
Láttam az anyám is messze, haloványon,
gyöngyvirágos fejjel s láttam a vén kertet.
Emlék, minden emlék. Kedves és kegyetlen,
mint a bús pokoltűz, mint a hús pokol-fagy.
Álmon révedeztem, múltba tévedeztem,
s senkisem kérdezte rám hajolva: hol vagy?

És oly könnyű voltam, lengő, lepke-könnnyű,
mint ki életét is sírva elhajítja.
A szemembe lomha, langyos éji könnyű,
arcomon a bánat fáradt, ferde csíkja.
S ingadozva, úszva, elterülve szépen –
széttört életemnek romjai köröttem –
a bús éjszakának fekete vizében,
hullámos vizében csendesen fürödtem.

1909

(*Ö I.*, 235–236. old)